

τῆς στέγης ἐκείνης, ἐν ἣ ἐκάστη ἡμέρα συνεπῆγε καὶ νέαν ταπεινώσιν. Ἄλλ' ἐπρεπεὶν ἀγαθὸς ἰατρός ν' ἀγνοῖ τὸ αἷτιον τῆς ἀναχωρήσεως ἐκείνης. Ἐπρεπε νὰ νομίση αὐτὴν προερχομένην ἐκ τοῦ πρὸς τὰς περιουσίας πόθου αὐτοῦ. Καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ἐρικ συγνάκις ἔλεγεν ὅτι ἐπεθύμει νὰ μετὰσχη, μετὰ τὸ πέρασ τῶν σπουδῶν του, ἐπιστημονικῆς τινος ἐκδρομῆς. Διὰ τοῦτο καίτοι σπουδάζων ἐν Οὐψάλῃ τὴν ἰατρικὴν παρεσκευάζετο δι' ἐπιπόνου ἐργασίας καὶ κοπιωδισταίων ἀσκήσεων εἰς τὸν ἐσκληραγωγημένον καὶ πλήρη κινδύνων βίον, ὅστις εἶνε ὁ κλῆρος τῶν μεγάλων θαλασσοπόρων.

(Ἐπεται συνέχεια).

Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΓΑΘΟΕΡΓΙΑ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

Αἱ κυρίαὶ τοῦ Γολγοθά.

[Συνέχεια ἴδε σελ. 295.]

Καίτοι ἀλλάξασαι κατοικίαν, αἱ κυρίαὶ τοῦ Γολγοθά διετέλουν πάντοτε ἐν στενοχωρίᾳ διότι αἱ ἄρρωστοὶ ἦσαν περισσότεραι τῶν διαθεσίμων κλινῶν. Καὶ εἶχον μὲν ὅπωςδῆποτε χρησιμοποίησει ἀρχαῖα τινα κτίρια, ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐγίνοντο ἀνεπαρκῆ, καθόσον τὸ ἴδρυμα ἐπεξετείνετο. Τῆς κ. Γαρνιέ ὁ πόθος ἦτο ν' ἀποκτήσῃ ἀληθινὸν νοσοκομεῖον, ἐκτισμένον κατὰ τὰ σχέδιά της καὶ καταλλήλως διηυθετημένον πρὸς νοσηλείαν τῶν ἀνιάτων, ἀρκούντως δὲ εὐρύχωρον ἵνα μὴ κλείηται ποτὲ ἡ θύρα εἰς τὰς ζητούσας νὰ εἰσέλθωσι. Πληροφορηθεῖσα ὅτι ἐπωλεῖτο ἐπὶ τῶν κλιτύων τῆς Φουρβιέρ κτήματι ὀνομαζόμενον «ἔπαυλις τῆς Σάρρας» καὶ περιέχον οἰκίαν σεσαθρωμένην, περὶ ἣν ἐξετείνετο γῆπεδον, ὅπου πολλὰ ἠδύνατο ν' ἀνεγερθῶσι κτίρια, ἡ κ. Γαρνιέ μετέβη παρὰ τῷ ἰδιοκτῆτῃ, τὸν εἶδεν ὀκτάκις τὴν αὐτὴν ἡμέραν, τὸν παρεκάλεσε, τὸν ἰκέτευσε, τὸν συνεκίνησε, τὸν ἐτάραξε καὶ κατάρθρωσε νὰ καταβιάσῃ κατὰ 30,000 τὸ ζητούμενον τίμημα. Ἡ συμφωνία συνετελέσθη. Ἄν ὅμως ἡ κ. Γαρνιέ ἠρέυνα τὸ ταμεῖον τοῦ ἰδρύματος, δὲν ἤθελεν εὔρει ἐν αὐτῷ οὔτε τῆς πωλήσεως τὴν δαπάνην, πλὴν τῆ συνδρομῆς τῆς κ. Γιράρ, ἣτις δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἡ πρώτη αὐτῆς βοηθός, κατέβαλε μείζονα ἔτι προσπάθειαν καὶ εὐγλωττίαν. Συγκαλέσασα πάσας τὰς κυρίας ὅσαι συμμετεῖχον ὀπωςδῆποτε τοῦ ἰδρύματος, ἐξήγησεν αὐταῖς ὅτι εἶχεν ἀνάγκην χρημάτων οὐ μόνον πρὸς ἀπότισιν τοῦ ἀγορασθέντος κτήματος, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀνεγερσιν νοσοκομείου, καθότι ἡ ὑπάρχουσα οἰκία μόλις ἤρκει πρὸς κατοικίαν τῶν κυριῶν τῆς ἐταιρίας καὶ τῶν ὑπηρετριῶν. Ἡ τοιαύτη ἀπαίτησις ἐδύνατο νὰ προκαλέσῃ διαμαρτυρίας, καὶ ὅμως οὐδεμία ἀντεῖπεν. Υἱοθετήσασαι ἅπασι τὸ

ἴδρυμα, αἱ κυρίαὶ ἐπεθύμουν νὰ δώσωσιν αὐτῷ ἀνάπτυξιν ἀνάλογον πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, ἐπέβαλον δὲ ἑαυταῖς σπουδαίας χρηματικὰς θυσίας καὶ συνεισέφερον ὅσα ἐδύνατο νὰ συλλέξωσι, λαβοῦσαι διὰ τὰ ἐπίλοιπα ὑποχρεώσεις, αἱ ὅποια πιστῶς ἐτηρήθησαν. Κατέχουσαι δὲ ἤδη τὸ κτήμα καὶ τὸ ἀπαιτούμενον χρηματικὸν ποσὸν διὰ νὰ οἰκοδομήσωσιν, ἤρξαντο τῆς ἐργασίας.

Καθόσον τὸ ἴδρυμα ἐμεγεθύνετο, ἡ κ. Γαρνιέ ἠσθάνετο εὐρυνομένην τὴν εὐεργετικὴν ἀποστολήν της. Μὴ ἀρκουμένη εἰς τὸ νὰ περισυναγῇ ἀνιάτους, ἠθέλησε ν' ἀναζητήσῃ τοὺς καρκίνοους τῆς ψυχῆς καὶ νὰ θεραπεύσῃ αὐτούς. Ἀφοῦ ὑπῆρχε χώρος ἀρκετός, διατί νὰ μὴ παραλάβωσι τὰς δημοσίας γυναίκας, ὅσαι κορσεθεῖσαι ἤδη ἐκ τῆς ἀκολασίας ἔχουσιν ἴσως ἀνάγκην ἠθικῆς μόνον ἀρωγῆς, ὅπως ἀποβάλωσι πᾶσαν κτηνωδίαν καὶ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς τάξεις τῶν ἀνθρωπίνων πλασμάτων; Ὡς ἡ κ. Βωχαρναὶ δὲ Μιραμὼν κατὰ τὴν δεκάτην ἐβδόμην ἑκατονταετηρίδα, ὡς τὴν σήμερον αἱ κυρίαὶ τοῦ Καλοῦ Ποιμένος, ἐπεθύμησε νὰ συναθροίσῃ ὑπὸ τὴν ποιμεικὴν τῆς βάρδον ποιμνιον μετανοουσῶν γυναικῶν καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν εὐθείαν ὁδὸν ὅλα τὰ ἀπολωλότα πρόβατα. Τὸ τοιοῦτον ὄνειρον πολλοὶ ὠνειροπόλησαν γενναῖαι καρδίαι, ἀλλὰ πικρὰ ἀπογοήτευσιν κατέλαβε τοὺς ἐπιχειρήσαντας νὰ πραγματοποιήσωσιν αὐτό. Ὅτε ἡ κ. Γαρνιέ ἀνεκοίνωσε τὸ νέον της σχέδιον εἰς τὰς κυρίας τοῦ Γολγοθά, προσέκοψεν εἰς ἀκατανικήτους καὶ δικαίας ἐνστάσεις. Ὑπεχώρησε δὲ ἡ μᾶλλον εἰπεῖν ἐφάνη ὑποχωρήσασα. Ἡ φιλανθρωπία εἶναι φύσει πείσμων, τοσάκις ὑπερνικῶσα τὰ ἐμπόδια, ὥστε δὲν ἀναλογίζεται αὐτά. Ἐπιμένει δὲ, ἐπιτηδείως ὑπεκφεύγουσα τὰς παρατηρήσεις, καὶ ἐν ἀνάγκῃ κρύπτεται διὰ νὰ ἀγαθοεργήσῃ, ὡς ἄλλοι κρύπτονται διὰ νὰ κακοποιήσωσιν. Ἐν ταῖς ἐκδρομαῖς αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀνθρωπίνων δεινῶν, ἡ κ. Γαρνιέ εἰσδύουσα εἰς τῆς διαφθορᾶς τὸν βυθόν, ἀνεκάλυψε γυναῖκα πλέον τῶν ἄλλων καταβεβλημένην ἢ ἥττον ἀνυπότακτον, ἣτις ἐφάνη ἀκούουσα μετ' ὑπομονῆς τοὺς λόγους της. Τοῦτο ἤρκεσεν, ἵνα πείσῃ αὐτὴν ὅτι ὑπῆρχεν ἐκεῖ ψυχὴ, ἣν ἐδύνατο ν' ἀποπλύνῃ ἀπὸ πάσης διαφθορᾶς. Παραλαβοῦσα κρυφίως τὴν γυναῖκα εἰς Γολγοθά, ἐκλείσεν αὐτὴν ἐν τῷ ἰδίῳ δωματίῳ καὶ ἐνόμισεν ὅτι διὰ τῶν περιποιήσεων αὐτῆς καὶ τῶν προτροπῶν θὰ κατορθώσῃ νὰ τὴν ἀποσπᾷ ἀπὸ τῆς κακίας. Ἄλλ' ἡ τοιαύτη τοῦ βίου μετατροπὴ δὲν εὐηρέσκει τὴν ἀμαρτωλήν, ἣτις, ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἐπήδησεν ἀπὸ τοῦ παραθύρου καὶ ἀνακτῆσασα τὴν ἐλευθερίαν της, ἐπανέστρεψεν εἰς τὴν ἀκολασίαν καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν κατάπτωσιν. Τὸ γεγονός τοῦτο, τὸ ὅποιον πᾶς τις ἐδύνατο εὐκόλως νὰ προῖδῃ, ἐλύπησε

μὲν τὴν κ. Γαρνιέ, ἀλλὰ τῇ ἀπέδειξε διὰ τῆς πείρας, ὅτι τὸ σχέδιόν της ἦτο ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια ὄφειλε νὰ παραιτήσῃ. Αἱ κυρίαὶ τοῦ Γολγοθά δὲν ἔχουσι λοιπὸν νὰ θεραπεύσωσιν εἰμὴ μόνον ὑλικούς καρκίνοους καὶ τοῦτο ἀρκεῖ.

Τὸ νέον κατάστημα ἀπεπερατώθη. Τὰ ἐν αὐτῷ μεγάλα ὑπνωτήρια, ὁ κῆπος, τὰ σύκια δένδρα, τὸ προσήλιον καὶ τὸ καθαρὸν τοῦ ἀέρος, παρεῖχον τῷ νοσοκομείῳ εὐρύτητα καὶ ἀνεσιν περὶ τὴν ὑπηρεσίαν τῶς ἀγνώστους, ἔλαβον δὲ κατοχὴν αὐτοῦ τὴν 2 Ἰουλίου 1853. Ἐκεῖ εὐρίσκοντο ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἐδάφους καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ οἰκίᾳ. Ἡ κ. Γαρνιέ ἐδύνατο χαίρουσα νὰ ἐλπίσῃ ὅτι ἡμέραι μακραὶ ἤθελον ἐπιτρέψῃ αὐτῇ νὰ ἐπιβλέπῃ ἐπὶ πολὺν ἔτι χρόνον τὸ ἴδρυμα, τὸ ὁποῖον ἐθεμελίωσεν, ὑπερβαλοῦσα ἐμπόδια, ὧν τὸ μὲν ἔθελε πτοήσει καρδίαν ἦττον τῆς ἰδικῆς της γενναίαν. Ἦγε δὲ τότε τὸ 42ον τῆς ἡλικίας της ἔτος καὶ εἶχεν ὑγείαν καλὴν. Καὶ εὐειδῆς μὲν δὲν ἦτο, καίτοι ἔχουσα μορφὴν μὴ στερομένην γλυκύτητος, ἦτο δὲ εἰς ἄκρον ζωρὰ καὶ ἀπότομος τὰς κινήσεις καὶ ἐπιδεικτικὴ μέχρις ὑπερβολῆς. Ἀπὸ τῆς ἠθικῆς καρτερίας της ἀπῆτει πλέον ἢ ὅ,τι ἐδύνατο νὰ παρέξωσιν αἱ σωματικαὶ της δυνάμεις, καὶ ἀσθμαίνουσα ἔτρεχεν, ἀφ' ἧς πρὸ εἴκοσι περίπου ἐτῶν ἐχῆρησεν, ἐπὶ τῶν ὁδῶν τῆς εὐποιίας, ὁδῶν ἀνωμάλων, ἄς πολλακίς ἀνέρχεται τις πρὶν ἢ δρέψῃ τὸν ἐπιζητούμενον καρπὸν. Οὔτε ἀνάπαυσιν παρέχουσα ἑαυτῇ, οὔτε ἀνεσιν, ἀλλὰ νυχθημερὸν πορευομένη καὶ φλεγομένη ὑπὸ ζέσεως καταδιβρωσκούσης αὐτήν, ἔζησεν ὡς ὁ περιπλανώμενος Ἰουδαῖος τῆς εὐποιίας, πλέον δὲ ἢ ὅτι ἐνόμιζε, κερμηκυσία ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον της, ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμούς προσηλωμένους εἰς τὸν σκοπὸν, ὃν ἐπέδιωκε. Καὶ πολλακίς βεβαίως μεγίστην ἠσθάνθη ἀδημονίαν ἀπέναντι τῶν προσκομμάτων, κατὰ τῶν ὁποίων ἐχώρει μεθ' ὀρμῆς, ἣν δὲν ἐδύνατο νὰ ἐλαττώσωσιν οὔτε αἱ ψευθεῖσαι ἐλπίδες, οὔτε τῶν νομικῶν αἱ παρενοχλήσεις. Οὐδόλως ἐφείσθη οὔτε τοῦ σώματος αὐτῆς οὔτε τῆς ψυχῆς, ἦλθε δὲ ἡ ὥρα, ὅτε ἡ ὕλη ὑπὲρ τὸ δέον καταπεπονημένη, ἠρνήθη νὰ ὑπακούσῃ. Ἡ δυστυχῆς γυνὴ εἶχε φθάσει οὐχὶ εἰς τὸ τέρμα τοῦ ἔργου της, ἀλλ' εἰς τὸ τέρμα τῶν δυνάμεών της, ἄς εἶχεν ἐξαντλήσει δι' ὑπερανθρώπου ἐργασίας. Ἐπέπρωτο γὰρ ν' ἀποθάνῃ θῆμα τῆς φιλανθρώπου ἀποστολῆς της. Τὸ ἐν αὐτῇ ὑπάρχον πνεῦμα τῆς ἀντιστάσεως, τὸ κατὰ τὴν παιδικὴν της ἡλικίαν ἀπειλήσαν νὰ πυροπολήσῃ τὴν μονήν, καὶ ἐμπνεῦσαν ἴσως αὐτῇ τὴν ἀκαταδάμαστον θέλησίν της, ἐξανέστη τότε κατὰ τοῦ θανάτου. Ἐφρόνει ὅτι ὑπελείποντο αὐτῇ καὶ ἄλλα εὐποιίας ἔργα καὶ δὲν ἔσπεργε ν' ἀπέλθῃ. Ὑπέκυψε δὲ μόνον κατόπιν δεινοῦ ἠθικοῦ ἀγώνος,

ἐνθυμηθεῖσα τοὺς προηγηθέντας αὐτῆς ἀγαπητούς, οἷς ἐμέλλε νὰ συναντηθῇ.

Καθ' ἣν στιγμήν πᾶσα ἀπόλειτο ἐλπίς περὶ τῆς σωτηρίας αὐτῆς, συνέβη γεγονός, τὸ ὁποῖον ὄφειλω νὰ μὴ ἀποσιωπήσω. Κατὰ τὰς ἐκδρομάς αὐτῆς πρὸς ἀναζήτησιν ἐκείνων, οὗς ἐδύνατο νὰ σώσῃ, ἡ κ. Γαρνιέ συνήντησε γυναῖκα ἀκόλαστον, ἣν ἔφερον εἰς μετόπιαν. Ἡ γυνὴ αὕτη διὰ κληρονομικῶν αὐθεντικῶν ἐκέκτητο κειμηλίον πολύτιμον, τὸν χρυσοῦν σταυρὸν, ὃν ἔφερον ὁ Ἅγιος Φραγκίσκος δὲ Σάλ. Ἐν τῇ εὐγνωμοσύνη της, ἡ μετανοοῦσα ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν κ. Γαρνιέ. Ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου, ὅτε προσήγγιζεν ἡδὴ ἡ ὥρα τῆς ἀγωνίας, ἡ θεμελιώσασα τὸ ἴδρυμα τοῦ Γολγοθά, προσήχετο κρατοῦσα ἐπὶ τῶν χειλέων τὸν σταυρὸν ἐκείνον. Ὁ καρδινάλιος δὲ Βονάλδ ἐστειλε καὶ ἐζήτησεν αὐτὸν ὡς ἀνήκοντα τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἡ κ. Γαρνιέ προσεποιήθη ὅτι δὲν ἐνόει, ὁ δὲ καρδινάλιος οὐ μόνον ἐπέμεινε, ἀλλὰ διέταξεν ἐνεργῶν ὡς ἐκκλησιαστικὸς προϊστάμενος. Καὶ ἠναγκάσθη ἡ θνήσκουσα νὰ ὑπακούσῃ, ἀλλ' ὅπως μὴ ἀπαντήσῃ δι' ἀρνήσεως ὀριστικῆς ἐδοκίμασε δεινὴν ψυχικὴν ταραχὴν. Λυποῦμαι ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ αὐθαιρέσίᾳ· νομίζω δὲ ὅτι ὁ καρδινάλιος ἤθελε πράξει χριστιανικώτερον ἀφίνων τὴν κ. Γαρνιέ — τὴν ἀγίαν ἐκείνην γυναῖκα — ν' ἀποθάνῃ κρατοῦσα τὸν σταυρὸν τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου καὶ φρονῶ ὅτι ἡ θέσις τοῦ κειμηλίου τούτου ἦτο ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ νοσοκομείου τῶν κυριῶν τοῦ Γολγοθά καὶ οὐχὶ ἐν τῷ θησαυροφυλακείῳ τοῦ πρωτοθρόνου τῆς Γαλατίας. Ἡ κ. Γαρνιέ τοσοῦτον ἐν τῷ βίῳ αὐτῆς ἀγαθοεργήσασα ἐδικαιούτο ν' ἀποθάνῃ ἀνεόχλητος. Ἀπεβίωσε δὲ τὴν 25 Δεκεμβρίου 1853, δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν ἠθικὴν βίαν ἣν ὑπέστη.

Μετὰ τὸν θάνατόν της, πᾶσαι αἱ κυρίαὶ τῆς ἐταιρίας ἐφιλοτιμήθησαν ν' ἀποδείξωσι μείζονα ἀφοσίωσιν πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς εἰς Θεὸν μεταστάσης. Οὕτω συμβαίνει εἰς τὰ ἀγαθοεργὰ ἰδρύματα, τὰ ὅποια στηρίζονται ἐπὶ πίστει τοσοῦτῳ μᾶλλον ἐνεργοῦ, καθόσον εἶναι εἰλικρινεστέρα, ἀνταποκρινομένη εἰς μίαν τῶν μεγίστων ἠθικῶν ἀναγκῶν, ἄς παράγουσι τῆς φύσεως τὸ ἀπηνῆς καὶ ἡ ἀδιαφορία τῶν ἀνθρώπων. Ἀρκεῖ νὰ συλλάβῃ τις τὴν ἰδέαν τοιοῦτου ἰδρύματος, ἵνα κατ' ἀνάγκην, οὕτως εἰπεῖν, πραγματευθῇ καὶ αὐξήσῃ, καθότι αἱ περικυκλοῦσαι συμφοραὶ ἀναγκάζουσιν αὐτὸ νὰ ἀναπτυχθῇ, ἔστω καὶ διὰ θυσῶν καὶ κόπων διηνεκῶς ἀνανεουμένων. Διὰ τινὰς μεγαθύμους ἀνθρώπους, ἡ ἐξάσκησις τῆς εὐποιίας καθίσταται ἀνάγκη τυραννικῆ, ἣς δὲν δύναται ν' ἀπλλαγῶσι, φρονούντες ὅτι οὐδέποτε ἀποτίνουσι τὸν πρὸς τὴν ἀγαθοεργίαν ὀφειλόμενον φόρον, διότι οὐδέποτε αἱ ἀλγηδόνες ἐγκαταλείπουσι τὸ ἀνθρώπινον γένος. Καίτοι πᾶ-

σαν καταβάλλοντες προσπάθειαν καὶ δραστηριότητα, ἀποροῦσι ποῦ πρῶτον νὰ τρέξωσι, καθότι ἀφ' ὄλων τῶν σημείων τοῦ ὀρίζοντος, ἀφ' ὄλων τῶν ὑποστέγων οἰκημάτων καὶ τῶν ὑπογείων, ἀφ' ὄλων τῶν κραβάτων ἀκούουσιν ἰκεσίας. Καὶ ἐνοικιάζουσιν ἐν δωματίον, ἔπειτα δὲ μίαν οἰκίαν καὶ κατορθοῦσι τέλος νὰ οἰκοδομήσωσι νοσοκομεῖον, οὐδεμίαν δὲ ἀποκρούουσι συμφορὰν ἐν στερήσεσι ζῶντες καὶ ἐν δυσαρρεσκείαις, ἵνα καταπραύνωσι τὰς ἀλγοῦσας σάρκας καὶ τὰς ἠρεθισμένας ψυχάς, τοσοῦτον ἀσπλάχως ἀμεριμῶντες περὶ τῆς ἰδίας ζωῆς, ὥστε ἡ ζωὴ τοὺς ἐγκαταλείπει, ὅτε δὲ κατὰ τὴν ἐσχάτην ὥραν οὐδὲν ἐπιθυμοῦσιν ἢ ν' ἀποθάνωσιν ἀσπαζόμενοι σταυρὸν σεβαστόν, ἄρχων τις τῆς ἐκκλησίας ἀποσπᾶ αὐτὸν ἀπὸ τῶν χειλέων των! Εἶναι πικρὸν!

Β'. Τὸ νοσοκομεῖον τῆς ὁδοῦ Λουρμέλ.

Τὸ ἴδρυμα ἀνεπτύχθη εἰς αὐτὸν τὸ τόπον τῆς γεννήσεώς του καὶ ἐνόμιζέ τις ὅτι ἤθελε περιορισθῆ ἐπὶ τοῦ λόφου του, ἐν τῇ ἐπαύλει ἐκείνῃ τῆς Σάρρας, ἣν ἡ κ. Γαρνιέ τοσοῦτον ἀνδρικῶς ἀπέκτησε. Καίτοι ἐπιθυμοῦσαι νὰ ἐπεκτείνωσιν αὐτὸ καὶ ν' ἀποστείλωσιν ἀντιπροσώπους εἰς διαφόρους πόλεις, αἱ κυρία ἐδίσταζον, καθότι ἡ ἐποχὴ ἦτο κακὴ. Πλείστους ἀνθρώπους εἶχε καταστρέψει ὁ πόλεμος καὶ ταπεινώσει μέχρις ἀπογνώσεως ἡ Κοινότης. Ἦτο ἄρα γε κατάλληλος ἡ ὥρα, ὅπως δοκιμάσωσι νὰ ἰδρῶσιν κατὰστημα ἐν Παρισίοις καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν ἐξητλημένην ἢ ἐξησθηνημένην φιλανθρωπίαν, ὡς ἐκ τῶν τοῦ πολέμου καταστροφῶν; Περιμείνασαι, μέχρι τοῦ 1874, ἀπεφάσισαν τότε νὰ προβῶσιν. Ἡ χήρα κ. Λεσά, γυνὴ δραστηρία, ἣτις ἐκέκτητο πολλὰ ἐκ τῶν προσόντων τῆς κ. Γαρνιέ, εἶχε δὲ τὴν ὄψιν οἰκτίρμονος μολοσσοῦ, μὴ ἀμφιβάλλουσα περὶ τῆς γενναϊότητος τῶν Παρισινῶν, ἐζήτησε παρ' αὐτῶν τὰ ἀναγκαῖα χρηματικὰ ποσά. Ὡς πρὸς τοὺς ἀρρώστους, ἐγίνωσκεν ἐκ τῶν προτέρων ὅτι δὲν ἤθελον λείψει. Αἱ ἐνέργειαι αὐτῆς καὶ τινῶν ἄλλων χηρῶν συνεργαζομένων αὐτῇ, ὑπῆρξαν δραστηριώταται. Συλλέγουσαι ἐράνους καὶ ζητοῦσαι ἐλεημοσύνην «διὰ τὰς ἐκ καρκίνου πασχούσας πτωχὰς παρακαλῶ!» ἐδυνήθησαν νὰ ἐνοικιάσωσι μετ' οὐ πολὺ, καὶ νὰ διασκευάσωσιν οἰκίαν, εἰς ἣν εἰσῆλθον τὴν 8 Δεκεμβρίου 1874. Ἡ οἰκία αὕτη ἐγκαταλειφθεῖσα ἤδη ὑπὸ τῶν κυριῶν τοῦ Γολγοθᾶ ὑπάρχει ἔτι καὶ τὴν ἐπεσκέφθη. Εἶναι κοιτίς—παρ' ὀλίγον ἔλεγον φάτνην.

Κεῖται δὲ εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Λεοντίνης καὶ τῆς ὁδοῦ Ἀλφόνσου. Ἡ τιαυτὴ ἔνδειξις δὲν διαφωτίζει ἴσως τὸν ἀναγνώστην. Εἰς τὴν 15ην περιφέρειαν, ὅπου ἄλλοτε ὑπῆρχεν ἡ πεδιάς τῆς Γρενέλλης, ἦν ἐγνώρισα ἔρημον σχεδόν, εἰς τὸ βάθος τῆς συνοικίας Ἰαβέλ, διήνοιξαν ὁδοὺς παρ' αἷς ἐκτίσθησαν καλῶσαι τινές. Πλησίον δὲ

λαχανοκήπου, ἐν ᾧ θάλλουσι τὰ πράσα καὶ οἱ θρίδακες, καὶ ἐγγὺς ἐκκλησίας, ἧς οἱ ἀσβεστόχριστοι τοῖχοι δὲν φαίνονται λίαν στερεοί, παιδαγωγὸς τις πλήρης ἀπατηλῶν ἐλπίδων εἶχεν οἰκοδομήσει σχολεῖον. Μόνοι ἔλειπον οἱ μαθηταί, αἱ δὲ κοσμοῦσαι τὴν αὐλὴν δύω καστανέαι δὲν ἀνεπλήρουν αὐτοὺς. Ὁ παιδαγωγὸς ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ σχολεῖον. Ἔκειτο δὲ μακρὰν καὶ ἦτο λίαν ἀνεπαρκές, ἀλλ' ἡ κ. Λεσά καὶ αἱ συνεργαζόμεναι αὐτῇ τέσσαρες χῆραι, ἐνθυμηθεῖσαι τὴν παροιμίαν «Μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸ πτηνὸν κτίζει τὴν φωλεάν του» ἐμίσθωσαν τὴν οἰκίαν, ὅπως ἰδρῶσιν ἐν Παρισίοις ὑποκατάστημα τῶν κυριῶν τοῦ Γολγοθᾶ καὶ ἐγκατέστησαν. Ἡ αἴθουσα τῆς ὑποδοχῆς καὶ ἡ τῶν μαθημάτων περιέλαβον δώδεκα κλίνας, θαλαμισκοὶ τινὲς ὑπόστεγοι ὠρίσθησαν πρὸς κατοικίαν τῶν ἐνοίκων κυριῶν, δωματίον δὲ βλέπον πρὸς τὸν λαχανοκήπον, διεσκευάσθη ἐκ τοῦ προχείρου εἰς ἐκκλησίαν καὶ οἰκίσκος πλινθόκτιστος, ὅστις τὴν σήμερον εἶναι γαλακτοκομεῖον, ἐχρησίμευεν ὡς νεκρικός θάλαμος. Ἦτο δὲ τὸ κατὰστημα τοῦτο καὶ στενόχωρον καὶ δύσχρηστον, τὸ νῦν εἶναι λίαν ἀκάθαρτον, ἀλλ' ὅτε ἐχρησίμευεν ὡς νοσοκομεῖον τῶν ἀνιάτων γυναικῶν, ἦτο καθαρῶτατον καὶ καθ' ἐκάστην ἐπλύετο. Τὸ ἴδρυμα φαίνεται ἔχον διασταλτικὴν δύναμιν, καθόσον ὅτε ἐγκατέστησαν ἐν Παρισίοις, αἱ κυρία τοῦ Γολγοθᾶ ἦσαν πέντε τὸν ἀριθμὸν. Μετὰ παρέλευσιν δὲ ἐνὸς ἔτους ἀνήρχοντο εἰς 246. Ὡς ἡ πόλις τῆς Λυῶνος, καὶ ἡ τῶν Παρισίων ἔσπευσεν νὰ εἰσακούσῃ τὰς ἀποτεινομένας αὐτῇ ἰκεσίας πρὸς περίθαλψιν ἀφορητῶν δεινῶν.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΕΛΙΖΑ Σ. ΣΟΥΤΕΟΥ

ΒΕΡΕΝΙΚΗ

(Συριακὸν ἱστορῆμα ὑπὸ Ἰωάννου Φλάχ.)

Γ'.

Πάντα τὰ ἀνωτέρω εἶχον συμβῆ ἐν ὀλίγαις στιγμαῖς ἐν ᾧ ἡ εὐρεῖα κυρία ὁδὸς τῆς Ἀντιοχείας ἦτο ἀκόμη ὅλη ἔρημος ἀνθρώπων καὶ οἱ πλείστοι τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις κατοικούντων εὐρίσκοντο βεβουθισμένοι εἰς βαθὺν ὕπνον· πολλοὶ αὐτῶν οὐδ' εἶχον κἄν μάθει τὴν δολοφονίαν τοῦ βασιλέως Ἀντιόχου.

Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἔγεινε κίνησίς τις ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς Ἀντιοχείας. Ἐν ῥιπῇ δ' ἀνέμου διεδόθη ἡ φήμη περὶ ἀποκτείνων τῶν πρὸ τῶν ἀνακτόρων φόνων μέχρι τῶν πλέον ἀπομεμακρυσμένων προσταίων, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον πολὺς ὄχλος, διαβὰς τὰς γεφύρας, συνωθεῖτο ἐπὶ τῆς νήσου τῶν ἀνακτόρων· ἅπαντες δὲ, ὅπως εὐχαριστήσωσι